

Mga Nilalaman

Panimula, vii

Pasasalamat, ix

BAHAGI 1 **Ang Heograpiya ng Daigdig, 1**

ARALIN 1 **Heograpiya Bilang Isang Disiplina, 2**

Ano ang Heograpiya?, 3

Pagtukoy ng Lokasyon ng Lugar, 7

Ang Daigdig, Katangi-tanging Planeta, 10

Ang Pagbuo ng Daigdig, 12

ARALIN 2 **Mga Katangian ng Pisikal na Daigdig, 25**

Kahulugan ng Topograpiya, 25

Mga Halaman at mga Hayop, 34

Panahon at Klima ng Daigdig, 37

ARALIN 3 **Ang Heograpiyang Pantao, 54**

Ang Heograpiyang Pantao, 55

Mga Lahi ng Tao, 60

Mga Pangkat-Etnolinggwistika, 63

Iba't Ibang Relihiyon, 68

ARALIN 4 **Ang Pag-aaral ng Kasaysayan, 75**

Mga Tala ng Sinaunang Panahon, 75

Mga Unang Pagtatala ng Kasaysayan, 77

Konsepto at Kahalagahan ng Kasaysayan, 81

Ang Pagpapanahon sa Kasaysayan, 83

Mga Teorya Tungkol sa Pinagmulan ng Daigdig, 87

Ang mga Dibisyon ng Panahong Heolohiko, 90

Ang Quaternary—ang Kasalukuyang Panahong Heolohiko, 99

ARALIN 5 **Ang Pinagmulan at Pag-unlad ng Tao, 109**

Pag-aaral sa Buhay at Kultura ng Sinaunang Tao, 110

Ang Pinagmulan ng Tao, 110

Ang Panahon ng Bato, 117

Ang Panahon ng Metal, 126

ARALIN 6 Ang Pagsisimula ng Kabihasan sa Asya, 142

- Ang Konsepto at mga Batayan ng Kabihasan, 143
- Ang Kabihasan sa Mesopotamia, 144
- Ang Kabihasan sa India, 151
- Ang Kabihasan sa Tsina, 157
- Kabihasnang Pasipiko, 162

ARALIN 7 Ang Pagsisimula ng Kabihasan sa Aprika at Amerika, 169

- Kabihasnang Ehipto, 169
- Kahariang Kush, 174
- Kahariang Axum, 176
- Kahariang Ghana, 177
- Kahariang Mali, 179
- Kahariang Songhai, 180
- Kabihasnang Mesoamerika, 182
- Kahariang Olmec, 182
- Kahariang Maya, 185
- Kabihasnang Toltec, 187
- Kabihasnang Aztec, 189
- Kabihasnang Inca, 192

ARALIN 8 Ang Pag-usbong ng Kabihasan sa Europa, 199

- Ang Kabihasnang Minoan, 200
- Ang Kabihasnang Mycenaean, 202
- Ang Pag-usbong ng Kabihasnang Hellenic, 205
- Kontribusyon sa Daigdig ng Kahariang Hellenic, 211
- Ang Panahong Hellenistic, 213

ARALIN 9 Ang Kabihasnang Romano, 222

- Mga Alamat ng Pagkakatatag ng Roma, 223
- Ang Pagsisimula ng Kabihasan at Pagsibol ng mga Unang Pamayanan sa Roma, 224
- Ang Pagtatatag ng Republikang Romano, 229
- Ang Pagbuo ng Imperyong Romano, 232
- Ang Pagwawakas ng Republikang Romano, 234
- Ang Pagsibol ng Kristiyanismo, 237
- Pananakop at Migrasyon ng mga Pangkat, 239

Ang Paghina ng Imperyong Romano, 242
Mga Kontribusyon sa Daigdig ng Republikang Romano, 245

ARALIN 10 Ang Pagsisimula ng Edad Medya sa Europa, 254

Ang Pagpapatatag sa Simbahang Kristiyano, 255
Pagsibol at Pag-unlad ng Imperyong Byzantino, 258
Ang Pag-usbong ng mga Unang Kahariang Europeo, 261
Ang Banal na Imperyong Romano (751–924), 262
Ang Pamumuhay sa Simula ng Edad Medya, 265

ARALIN 11 Mga Pangyayari sa Huling Bahagi ng Edad Medya, 275

Ang Simula ng Islam, 276
Ang mga Krusada, 288
Ang Paglakas ng mga Bayan at Lungsod, 290

BAHAGI 3

**Ang Makabagong Daigdig at ang
Transpormasyon Tungo sa Pagbuo
ng Pandaigdigang Kamalayan, 301**

ARALIN 12 Ang Panahon ng Transpormasyon sa Europa, 302

Mga Pangyayaring Pampolitika, 303
Mga Pangyayaring Panrelihiyon, 308
Ang Renaissance, 312

ARALIN 13 Ang Paglakas ng Kolonyalismong Europeo, 322

Ang Kolonyalismo at Estratehiya sa Pananakop ng mga Europeo, 323
Ang Panahon ng Eksplorasyon, 330

ARALIN 14 Ang Europa Tungo sa Makabagong Panahon, 341

Ang Rebolusyong Siyentipiko, 342
Panahon ng Kaliwanagan, 344
Ang Rebolusyong Industriyal, 346
Ang Rebolusyong Politikal, 351

ARALIN 15 Mga Rebolusyon sa Ibang Bahagi ng Daigdig, 365

Ang Rebolusyong Amerikano (1765–1783), 366
Ang mga Rebolusyon sa Latin America, 372
Ang Rebolusyong Tsino (1911–1912), 377
Ang Rebolusyong Russo (1917), 379
Ang Rebolusyong Ehipto (1919–1922), 381

Mga Suliranin at Hamon Tungo sa Pandaigdigang Kapayapaan, Pagkakaisa, Pagtutulungan, at Kaunlaran sa Kontemporaryong Daigdig, 393**ARALIN 16 Ang mga Digmaang Pandaigdig at mga Kasunod na Hamon, 394**

- Ang Europa Bago ang Unang Digmaang Pandaigdig, 395
- Mga Salik sa Pagsisimula ng Unang Digmaang Pandaigdig, 396
- Ang Unang Digmaang Pandaigdig, 401
- Mga Salik sa Pagsiklab ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig, 407
- Ang mga Hamon sa Kapayapaan at Kaunlaran, 418

ARALIN 17 Mga Pandaigdigang Organisasyon, Pangkat, at Alyansa, 430

- United Nations (UN), 431
- European Union (EU), 435
- Organization of American States (OAS), 440
- Organisation of Islamic Cooperation (OIC), 442
- Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), 444
- African Union (AU), 447
- League of Arab States (LAS), 450
- Southeast Asian Association for Regional Cooperation (SAARC), 454

ARALIN 18 Ang mga Organisasyong Pang-ekonomiya at Trading Blocs, 465

- World Trade Organization (WTO), 466
- International Monetary Fund (IMF), 469
- World Bank Group (WBG), 471
- Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC), 472
- ASEAN Economic Community (AEC), 474
- North American Free Trade Agreement (NAFTA), 476
- Organization of Petroleum Exporting Countries (OPEC), 477

Talahuluganan, 487

Bibliograpiya, 493

Talatuntunan, 497

Mga Awtor, 502